

Вјежба ξα'. Преведи: α' Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν. β' Ἐν Χαιρωνείᾳ ἐδείκνυτο παλαιὰ δρῦς Ἀλεξάνδρου καλουμένη. γ' Οὕτως ἦν ψῦχος, ὥστε τὸ ὕδωρ ἐπήγνυτο. δ' Οἱ Ἕλληνες τὸν οἶνον ὕδατι ἐμειγνυσαν. ε' Τὸ ὕδωρ κατασβέννυσι τὸ πῦρ, τῷ δὲ ἐλαίῳ οὐκ ἂν σβεννύοις αὐτό. ζ' Φοβεῖται ὁ τύραννος, μὴ μειγνύηται τῷ ποτῷ φάρμακον. ζ' Τὴν φιλεργίαν μᾶλλον τοῖς ἔργοις δείκνυτε ἢ τοῖς λόγοις. η' Οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήγνυνται οἱ ἀκοὴ καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται. θ' Ὁ νόμος συζεύγνυσιν ἄνδρα καὶ γυναῖκα.

Г р а д и в о : презенат и имперфекат активни и медијални гл. другог разреда друге конјугације (GGJ, §318–319).

П р е в о д : 1. Власт показује човјека (какав је човјек). 2. У Херонеји се показивао стари храст зван Александров (sc. храст). 3. Студен је била таква да се вода замрзла. 4. Грци су вино мијешали са водом. 5. Вода гаси ватру, а уљем не би могао да је изгасиш. 6. Тиранин се плаши да се отров не помјеша са пићем. 7. Марљивост показујте на дјелима радије него на ријечима. 8. Нико не сипа младо вино у старе мјешине; а ако (то уради), мјешине пунцају а вино пропада. 9. Закон спаја мушкарца и жену.

Вјежба ξβ'. Преведи: α' Ἀποδειξομεν, ὅτι πάντα ὑπ' ἐχθρῶν λεγόμενα οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ διαβολαί. β' Πολλὰ πόλεις, καθάπερ πλοῖα καταδύομενα, διόλλυνται καὶ διολώλασι καὶ ἔτι διολοῦνται διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν μοχθηρίαν. γ' Οἱ Κένταυροι τὴν φύσιν εἶχον ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἵππων συγκεκραμένην. δ' Οὐδεὶς ἂν πόλιν ἐπιδείξειε τῆς ἡμετέρας λαμπροτέραν. ε' Ὑπὸ Ἰάσωνος οἱ χαλκόποδες ταῦροι ἐζύγησαν. ζ' Ἐν τῷ βίῳ αἰεὶ τὸ γλυκὺ τῷ πικρῷ μέμικται. ζ' Ὁ πολεμικὸς στρατὸς διεσκεδάσθη ὑπὸ φόβου. η' Εἰ ἅπαντες μιμησάμεθα τὴν κακῶν ἀνθρώπων ἀργίαν καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀπολοιμέθα. θ' Ἐξ ἐπιστολῆς τινος· Ἱεροκλῆς Μένωνι χαίρειν. Εἰ ἔρρωσαι, ἔχοι ἂν καλῶς· ὑγίαινομεν δὲ καὶ ἡμεῖς... (καὶ ἐπὶ τῷ τέλει) Ἐρρωσο. ι' Κατεαγόντων τῶν δοράτων οἱ Σπαρτιάται τοῖς ξίφεσιν ἐφόνεον τοὺς Πέρσας. ια' Μανδάνη πολυτελῆ χιτῶνα Κῦρον ἡμφίεσεν. ιβ' Κακῶς ὄλοιντο πάντες, οἱ τυραννίδι χαίρουσιν.

Г р а д и в о : остали облици гл. другог разреда друге конјугације (GGJ, §318–319).

П р е в о д : 1. Показаћемо да све непријатељске ријечи нису ништа друго него клевете. 2. Попут лађе која се топи упропаићвају се и многи градови, бивају упропаићени и још имају бити упропаићени услјед покварености владалаца. 3. Кентаури имали су нарав која је састављена од људског и коњског. 4. Нико не би могао показати свјетлији град од нашег. 5. Јасон ујарми бикове бронзаних копица. 6. У животу је слатко вазда помјешано са горким. 7. Страх разаву непријатељску војску. 8. Ако бисмо сви опонашали лењост и лакомот злих људи, одмах бисмо пропали. 9. Из нечијег писма: 'Хијерокле Менону (шаље) поздрав. Ако си добро, добро је: и мо смо живи и здрви... (а на карају) Здраво!' 10. Кад су се копља сломила, Спартијци су мачевима убијали Персијанце. 11. Мандана је Кира обукла у скупоцијену одјећу. 12. Дабогда пропали сви који се радују тиранији!

Вјежба 20. Μετάφραζε: 1. Дарије је Кира поставио вођом многих народа у Азији. 2. Атена бијаше утврђена дугим зидовима. 3. У Вестину храму никад се није гасила ватра. 4. (Док) смо сложни, јаки смо. 5. Не отварајмо никад врата непријатељу! 6. Видим те здрава и снажна. 7. Ахилеј се, раширивши руке, мољаше Тетиди: 'Мајко, освети ме!' 8. Кад су се Грци враћали од Троје, олуја им разасу бродове. 9. Ксерксо је прешао Хелеспонт (који) је био спојен мостом. 10. Учениче, покажи што знаш!

П р е в о д : α' Ὁ Δαρεῖος τὸν Κῦρον ἐπέδειξεν ἡγεμόνα πολλῶν τῶν δήμων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ. β' Ἐπήγνυτο αἱ Ἀθῆναι ταῖς μακραῖς τείχεσιν. γ' Ἐν τῷ τῆς Ἑστίας ἱερῷ οὔποτε τὸ πῦρ ἐσβέννυτο. δ' Ἐρρώμεθα ἡμῶν

όμονοῦντων. ε΄ Μήποτε τῷ πολεμίῳ τὰς θύρας ἀναπεταννύωμεν. ζ΄ Ὅρῳ σε ὑγιαίνειν καὶ ἐρρώσθαι. ζ΄ Ὁ Ἀχιλλεὺς πετάσας τὰς χεῖρας εὔχετο τῇ Θέτιδι, ὦ μήτερ, ἔφη, τιμωρεῖ ὑπέρ μου. η΄ Τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς Τροίας κομιζόντων διεσκέδασεν ἡ χειμῶν τὰς ναῦς αὐτῶν. θ΄ Διέβη ὁ Ξέρξης τὸν Ἑλλησποντον τὸν τῇ γεφύρῃ ἐξευγμένον. ι΄ Ταῦτα δεῖξον, ὦ μαθητά, ἃ οἶσθα.

Вјезба ζγ΄. Преведи: ΓΕΡΩΝ ΚΑΙ ΥΙΟΙ. Γέρων τις παῖδας εἶχεν πολλάκις ἐρίζοντας ἀλλήλοις. Πολὺν δὲ χρόνον μάτην προστρέψας αὐτοὺς ἐν ὁμοιοῖα πρὸς ἀλλήλους διάγειν ἐκέλευσέ ποτε ἑαυτῷ δέσμην ῥάβδων φέρειν. Εἴτ' ἐγχερίσας αὐτοῖς ταύτας τὰ ῥάβδους ἀθρόας ἐκέλευσε ῥήξαι. Ἄλλ' οὐδεὶς τῶν παίδων ἱκανὸς ἦν. Ἐνθα δὲ ὁ γέρων τὴν δέσμην λύσας ἐνεχείρισεν αὐτοῖς τὰς ῥάβδους κατὰ μίαν, τοῦτῳ δὲ τῷ τρόπῳ οἱ παῖδες ῥαδίως τὰ ῥάβδους ἔρρηξαν. Καὶ ὁ γέρων· ὦ παῖδες, ἔφη, ταύτη τῇ δέσμη ὅμοιοι ἐστε. Ἐὰν μὲν γὰρ ἐν ὁμοιοῖα πρὸς ἀλλήλους ἐθελήσητε διάγειν, ἀνίκητοι ἔσεσθε· ἐὰν δὲ ἀλλήλοις ἐρίζητε, ἔκταστος ἐχρῶς, καὶ μαλακώτατος, ἱκανὸς ἔσται ὑμῶν περιγιγνεσθαι.

П р е в о д : СТАРАЦ И СИНОВИ. Неки старац имао је дјецу која су се често љутила једна на друге. Дуго их је узалуд узалуд потицао да живе у међусобној слози па им је једном заповиједио да му донесу свежањ прUTOва. Затим им пружи те прUTOве и заповједи им да их све скупа сломију. Али нико од дјеце није био у стању (да то уради). Затим старац одвеже свежањ и пружи им један по један прут, а дјеца на тај начин лако сломију штапове. А старац им рече: 'Дјецо, ви сте као тај свежањ. Ако будете хтјели да живите у међусобној слози, нећете никада бити побјеђени; ако се пак будете једни на друге љутили, сваки непријатељ, па и најслабији, биће у стању да вас савлада.'

Вјезба ζδ΄. Преведи: ΛΟΓΟΙ ΓΕΛΟΙΟΙ. Μεθύσῳ ἐν καπηλείῳ ἐρυθρὸν οἶνον πίνοντι ἐπιστὰς ἔφη τις· Ἡ γυνή σου τετελεύτηκεν. Ὁ δὲ ἀκούσας ἔφη πρὸς τὸν κάπηλον· Οὐκοῦν, ὦ οὔτος, κέρασον μοι τοῦ μέλανος. — Ἴατρῷ ἠκέ τις καὶ ἔφη· ὦ λῶσπε, κείσθαι οὐ δύναμαι οὐδ' ἐστάναι, ἀλλ' οὐδὲ καθῆσθαι. Καὶ ὁ ἱατρός· Οὐδὲν ἄρα σοι λοιπὸν ἐστιν, ἔφη, ἢ κρεμασθῆναι.

П р е в о д : СМІЈЕШНЕ ПРИЧЕ. Неко приђе пијанцу који је у крчми пио свијетло вино и рече му: 'Умрла ти је жена.' Чувши (то), овај рече крчмару: 'Е па драги мој, замјешај ми тамног (вина).' — Неко дође код љекара и рече: 'Пријатељу, не могу ни да лежим ни да стојим, али ни да сједим.' А љечнк му одговори 'Онда ти није остало ниша друго него да се објесиш.'

Вјезба ζε΄. Преведи: ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ. Τίτος ὁ αὐτοκράτωρ, εἰ παρείη ἡμέραν μὴ εὐεργετήσας μηδένα, πρὸς τοὺς φίλους ἔλεγεν· Ταύτην τῇ ἡμέραν ἀπολώλεκα. — Λάκαινα Ἴωνική τινι δεῖξάση αὐτῇ τὸν κόσμον ἀντέδειξε τὰ τέκνα λέγουσα· Ὁ δ' ἐμὸς κόσμος τοιοῦτος.

П р е в о д : ИЗРЕКЕ. Цар Тито, ако би пропустио дан не учинивши никому ништа добро, говорио би пријатељима: 'Тај сам дан уништио'. — Спартанка некој Јоњанки која јој је показала накит заузврат покаже своју дјецу и рече: 'Мој је пак накит овакав.'